

De plaats van cultuureducatie in het primair onderwijs in Eindhoven

Resultaten van het evaluatie en monitoringsonderzoek EVI 2.0 in 2023

EVI 2.0

In de afgelopen jaren is er een landelijk evaluatie en monitoringsinstrument EVI 2.0 ontwikkeld dat door LKCA beheerd wordt. Met behulp van zowel kwalitatieve als kwantitatieve gegevens worden de ervaringen van scholen op het gebied van cultuureducatie in kaart gebracht. De vragenlijst EVI 2.0 genereert data waarmee de doelstellingen van de Regeling Cultuureducatie met Kwaliteit geëvalueerd kunnen worden. De Raboud Universiteit, codeert en analyseert de data, die worden vertaald in een geanonimiseerd rapport en adviezen voor de penvoerder en het culturele veld. De ingevulde Evi's blijven eigendom van de scholen en worden niet openbaar gemaakt. De resultaten zijn niet bedoeld als beoordeling of als ontwikkelmodel, maar als zelfevaluatie.

CultuurStation heeft in het voorjaar 2023 EVI 2.0 uitgezet op de 50 scholen die deelnemen aan de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit. Na een toelichting van de intermediair vulden de deelnemende scholen de digitale vragenlijst in. 90% van alle 50 deelnemende scholen heeft de Evi-vragenlijst ingevuld, dat betekent dat het onderzoek representatief genoeg is om generaliserende uitspraken te doen. We geven een samenvatting van de onderzoeksresultaten. Het volledige rapport is op te vragen bij CultuurStation.

Doel onderzoek

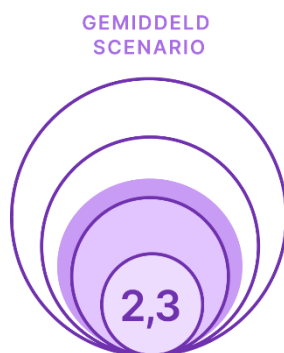
Het doel van dit onderzoek specifiek is tweeledig. Ten eerste krijgen de scholen bij het invullen van Evi meer grip op de eigen invulling van de doelstellingen van Cultuureducatie met Kwaliteit. Centraal staat daarin het duurzaam versterken van de kwaliteit van cultuureducatie. De vragenlijst is onderverdeeld in de thema's: visie, deskundigheid, programma en samenwerking. Binnen elk thema leiden de desbetreffende antwoorden tot een plek in een van de vier scenario's. Daarin betekent scenario 1 dat er geen beschreven visie, nauwelijks een programma of samenwerking aanwezig is. In scenario 4 is cultuureducatie volledig geïntegreerd binnen de visie en lesprogramma van de school. Ten tweede brengt dit onderzoek in kaart in hoeverre de beoogde resultaten zijn gerealiseerd. Vragen als wat de scholen het afgelopen jaar wilden bereiken, in hoeverre dit gelukt is en hoe ze dit wel of niet hebben aangepakt, worden hier behandeld.

Conclusies op basis van de resultaten

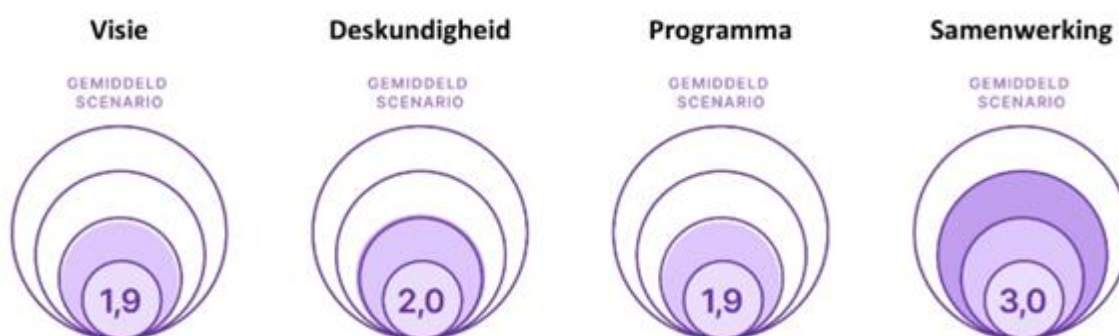
Er is de afgelopen jaren een stevige basis gelegd voor verdere ontwikkeling van de cultuureducatie in Eindhoven. Scholen weten vaak wat ze willen bereiken (visie), hebben veelal enige kennis in huis om dat te doen (deskundigheid), zijn bezig om samenhang aan te brengen in de cultuureducatie (programma) en hebben een goede relatie met culturele partners (samenwerking).

De scholen willen wel graag verdere stappen zetten, maar zijn niet in staat om dat op eigen kracht te doen. Meer draagvlak voor de visie binnen het team, het vermogen de eigen deskundigheid te vergroten, diepgang bereiken in het programma en meer regie nemen in de samenwerking staan hoog op de wensenlijstjes.

De plaats van cultuureducatie zien we terug in de plek binnen de vier gehanteerde scenario's. De meeste scholen bevinden zich wat betreft visie, deskundigheid en programma in scenario 2. Dat geeft aan dat de basis goed is, maar de school maar ten dele het heft in eigen hand weet te nemen. Alleen op het vlak van samenwerking met culturele partners is het beeld anders: die is duidelijk steviger.

Dit gemiddelde scenario is ontstaan uit de vier onderdelen:

Adviezen voor de penvoerder en het culturele veld

Algemene adviezen

Hoewel de scenario's niet zijn bedoeld als beoordeling of als ontwikkelmodel, maar als zelfevaluatie, is scenario 2 wel een situatie van waaruit scholen zich doorgaans graag verder ontwikkelen. Immers: er is een visie, maar die is nog niet door het team gedragen, er is deskundigheid, maar die is niet verankerd, of er is een programma, maar de school voelt zich nog niet eigenaar ervan.

Het lijkt erop dat scholen met name behoefte hebben aan ondersteuning bij de ontwikkeling van visie en deskundigheid. Dat is een terrein waar een intermediair bij uitstek ondersteuning kan bieden. Wanneer deze basis steviger wordt, ligt het voor de hand dat, ook gegeven de sterke samenwerking die de scholen ervaren, ook het programma zich goed zal ontwikkelen.

Uit de door de scholen genoemde knelpunten komt ook naar voren dat de vier aspecten onderling met elkaar verweven zijn. Wanneer scholen zich willen ontwikkelen op een punt verwijzen ze vaak naar een ander punt als oplossing. Die verwevenheid maakt het ook mogelijk om door een relatief kleine interventie op termijn grotere effecten te bereiken.

Adviezen voor het bevorderen van visievorming

De combinatie van het relatief grote aantal scholen in scenario 2 en de knelpunten die hiervoor zijn genoemd maakt duidelijk dat er kansen liggen om scholen te ondersteunen bij het verhelderen van de visie en het creëren van draagvlak bij het team – bijvoorbeeld door mét het team de visie te verhelderen. Daarbij moet wel worden aangetekend dat twee op drie scholen in scenario 2 al wel aangeeft tevreden te zijn over de eigen visie. Ook met het oog op het doel van de indeling in

scenario's moet in het achterhoofd worden gehouden dat het niet (per se) nodig is om te 'groeien' naar een volgend scenario.

Adviezen voor het bevorderen van deskundigheid

Een groot deel van de scholen wil de deskundigheid in de school verder ontwikkelen. Uit de antwoorden op de open vragen is af te leiden dat zij dit vaak zien in samenhang met andere factoren, zoals draagvlak in het team, het opstellen van een visie en de leerlingpopulatie.

Adviezen met betrekking tot het programma

Zoals ook elders in het land te zien is, hebben scholen moeite om aan te geven waar zij staan op het punt het programma. Moeten we een leerlijn implementeren en wat doen we zelf, zijn vragen waar scholen mee worstelen. Dat betekent niet dat het aanbod van slechte kwaliteit is, al is het wel zo dat samenhang in het aanbod ervoor kan zorgen dat leerlingen zich over de jaren heen meer artistiek ontwikkelen. Het is goed om te verkennen welke scholen gebaat zijn bij ondersteuning in het ontwikkelen van een leerlijn en welke scholen meer geholpen zouden zijn met het afnemen van een door anderen ontwikkeld samenhangend programma of in relatie tot vakkenintegratie.

Adviezen met betrekking tot de samenwerkingen

Het gaat goed op het vlak van samenwerking met culturele partners. Op geen ander terrein scoren scholen zo hoog als hier. Ze werken met veel partners samen en zijn daar doorgaans erg over te spreken. Iets meer coherentie en aansluiting bij het programma staan nog op het wensenlijstje, punten waar CultuurStation wellicht bij zou kunnen helpen. Dat de samenwerking met een individuele docent soms niet helemaal goed verloopt is wellicht een situatie die niet te voorkomen is.

De aditionele vragen van CultuurStation

1. *Vertel hoe je de samenwerking met CultuurStation ervaart.*

De antwoorden op de eerste vraag zijn zonder uitzondering positief, zoals ook te zien is aan de woordwolk. Scholen ervaren de samenwerking als (zeer) positief en laagdrempelig. Ze noemen hierbij de laagdrempeligheid en bereikbaarheid van de medewerkers van Cultuurstation. Typerend is het antwoord van deze school:

“De ervaringen tot nu toe zijn goed. Als iets niet loopt kunnen we altijd terecht en wordt het meteen opgelost. Samen zijn we tot een heel mooi aanbod gekomen. Dat er bij de diverse aanbieders niet alles vlot verloopt is niet de schuld van Cultuurstation. Maar we kunnen ermee terecht en ze gaan er voor ons wat aandoen.”

Woordwolk samenwerking

